

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Margarita Evangelica

Essche, Nicolas van

Coloniae, 1545

De quadruplici fide nobis necessaria. 25

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49323](#)

L I B E R I.

tur, prorsus felicissima felicitate perfruuntur. Istud merito cœlum dici potest, quod in interiori homine, in ipsa scilicet superessentialitate exercetur. Iudicium vero Dei & discretio virtutum in hominis ratione, & infernus, qui est sempiterna poena, & absorptio peccati sub conscientia, mors autem & naturæ interitus in sensuali & bestiali homine nostro exercentur. ¶ Denique quis quis istis quatuor clypeis bene munitus est, ille ab omnibus vitijs & iniquitatibus defenditur, idqz per merita domini nostri Iesu Christi, qui nos per merita gaudiosi spiritus sui istud intimum cœlum sentire facit, & per merita doloro sae animæ suæ animam nostram rationali lumine transradiat, per quod conscientia mundatur & arguitur de omnibus, quæ infernus absorbere posset, perqz merita sancti ac vulnerati corporis sui, quicqz sibi displiceret in nobis, mortificare desiderat, quatenus in nobis ipse solus vivere possit.

Pulcherrimæ quædam informationes de tribus virtutibus theologicis, videlicet fide, spe & charitate, & primo de qua duplice fide, quam intra nos habere debemus.

Cap. XXV.

Ante omnia semper in cordibus nostris viuam fidē, quæ per charitatē operatur, habere debemus. Est etenim ista fides oleū illud, quod in nostris lāpibus, i. in nostris cordibus habere nos oportet. Primo igitur credere debemus nos ab eterno idealiter in Deo fuisse. Ipse nanqz dicit, in charitate perpetua dilexi te, ideo attraxi te miserās, ¶ Secundo, qz Deus intra nos

E est.

MARGARITAE EVANG.

est, Cuius enim crearet nos, ad imaginem & similitudinem suam nos fecit. Et haec imago Deum essentialiter habet in se, & Deus est in ipsa essentia animæ, & vicinius adest ei, quam ipsa sibi proprie. Haec imago principium suum non querit, quia habet ipsum intra se. Pater namque in anima est omnipotens, filius omnisapiens, spiritus sanctus omniamas: & hi tres sunt una dulcis, amorosa, diuina essentia. Dicitur autem imago ista secundum tres vires superiores spiritus vel caput animæ. Sicut enim ex humano capite derivatur viua quædam virtus in omnia membra: ita ex hæc imagine promanat diuina quædam viua citas in anima. Porro, anima & spiritus unum sunt, quemadmodum caput & corpus unum sunt. Sed tres vires superiores, per quas beatissimæ Trinitati similes sumus, naturale esse suum in capite habet. Denique ad hoc creata est anima, ut ista cognosceret & immergeretur in pitem abyssalis fontis illius infinitæ essentiae Dei. Nihil enim utilius est aut salubrius, quam ambulare in humili & amorosa cognitione sanctissime Trinitatis. ¶ Habet autem quævis creatura dona sua collata sibi, diuinæ vero diuinitatis ipsa pro munere data est. Cui cù ipsa, sicut & debet, innititur, auxiliū ei præstat spiritus sanctus, purgat fundū eius & aperit oculos illius, ita ut properet quid facta sint oia, in diuinitate cernere possit. Ipse quoque filius subsidium ei præbet cum ilia uione, in qua vnu est cum patre suo, dicitque: Pater sancte, serua eos in nomine tuo, quos dedisti mihi, ut sint vnu, sicut & nos. Pater etiam in auxiliū eius properat cù diuino lumine, trahitque eam in diuinitatem suam, ubi tunc increatus Deus

LIBER I.

Deus creatureitatē assumit per amoris vniōnē.
Quod cum animæ contingit, Deus omnes vires
eius largissime replet, & translucet omnia ossa
atq; medullas eius, ducitq; eam mira quadam
transformatione & extasi in illam vniōnem, in
qua ipsem̄ verus Deus est. Beati sunt prorsus
omnes illi, qui per has secrētas semitas ingredi-
untur. Dei etenim amici sunt. ¶ Tertio, omni-
modam verbis Dei fidem adhibere debemus, q;
videlicet ipse Deus Moysi præcepta dedit in ta-
bulis lapideis, quodque ex nimia charitate v-
nigenitum filium suū nobis donauit conceptum
de spiritu sancto, natum ex Maria virgine, qui
nos per seipsum præcepta sua edocuit, & bene
vivendi in seipso exempla dereliquit, & omnia,
q; in terris fecit, quodq; passus est sub Pōtio Pi-
lato, mortuus & sepultus, quodq; tertia die re-
surrexit a mortuis, sedetq; ad dexteram patris
sui. Denique & omnia alia, quæ sancta credit, &
confitetur Dei sponsa ecclesia catholica. ¶ Quar-
to, indubitanter credere debemus, ipsum Deū &
hominē esse in venerabili sacramēto, & quoties
facerdos missam celebrat, & verba consecratio
mis protulit, Deum ipsum illic veraciter adesse,
& contineri sub specie panis, cum glorificato
corpore, & sanctissima anima, & gaudioso spū
suo, cūq; tota diuinitate sua in tāta pulchritudi-
ne, in quāta ad cœlos ascendit. Et eodē modo cre-
dendū est, ipsum esse veraciter & perfecte in ca-
lice, ita viuū, quomodo erat, quādo seipsum in
sepulchro viuificauit, talisq; manet in altari no-
ste ac die paratus venire ad nos omni hora, quo-
ties hoc desideramus, vel quando ægrotat, esurit
aut prægrauata est anima nostra. ¶ Porro,

E ij quam-

MARGARITAE EVANG.

quamvis credamus nos ab eterno in Deo increas-
tos fuisse, Deum in nobis existere, verbisq; Dei
fidem adhibeamus, quodq; sit in venerabili sa-
cramento, firma fide teneamus, nō tamen hoc suf-
ficit, neque saluare nos potest, nisi fides accenda-
tur, & illuminetur igne diuini amoris, ita ut pro-
pter amorem suum ab omni nos creatura auer-
tamur, mentemque eleuatam, & continuum re-
spectum ad principium nostrum habeamus. A-
mor namque operatur mortificationem natura,
vitam spiritus, auersionem ab omni creatura, &
influxum in Deum. ¶ Et licet sciamus atq; cre-
damus esse Deum intra nos, non tamē hoc satis
est, nisi per amorem refluamus in ipsum, & pro-
iiciamus spiritum nostrū in diuinam essentiam,
faciamusque habitationem nostram in spiritu,
& conuersationē nostram in intimo cœlo, vbi
Deus seipsum manifestat, illuminās oēs, qui ad
ipsum conuertuntur. Ibi nanq; lucet speculū san-
ctissimæ Trinitatis, & interiores tenebras no-
stras illustrat. Ibi spiritus Dei testimonium redi-
dit spiritui nostro, quod filij Dei sumus, hoc est,
spiritui nostro per internas inspirationes sua se-
creta mysteria reuelat, docetq; eum internas &
occultas semitas suas. Et per vniōnem & immo-
bilem mentem transradiat diuina claritate sua,
spiritum, animam & corpus, & inibi tunc am-
bulamus sicut filij Dei. ¶ Nec sufficit etiā ver-
bis Dei fidē adhibere, nisi ex amore verba Dei
colligamus, & per fidem viuam scribamus ea
in tabulis cordis nostri carnalibus, quatenus ani-
ma per ea instruatur & roboretur. Verbum nan-
que Dei cibus est animæ, confortans eā ad se-
quendum vestigia eius. Postq; vero in anima no-

L I B E R I.

stra scripturas ediscendo, bibliothecam quan-
dam composuimus, tunc cœlestis ille magister
veniens instruit & explicat nobis scripturæ sen-
sum, roboratque & informat nos, qualiter virtu-
osam agere vitâ debeamus, Christumq; indu-
re secundum spiritum, secundum animam, secun-
dum corpus, & secundum diuinitatē, vt sentia-
mus in nobis, quod & in Christo Iesu, taliter q;
viuamus, vt in nobis inueniat Deus quādam re-
presentationē, & quasi viuam imaginem cūcto-
rum operum suorum. ¶ Sed neq; satis est crede-
re & scire Deū in venerabili sacramento existe-
re, nisi idipsum ex amore sæpius percipere deside-
remus spiritualiter & sacramentaliter, quotiēs id
opportune possumus. Quanto enim frequētius
isto spiritali cibo anima reficitur, tanto amplius
in Dei amore & gratia crescit, puriorq; & illu-
minatior fit, & ad virtuose viuendum amplius
cōfortatur. Ideoque ad percipiendū hunc dignis-
simum cibum rite nos præparare & aptare de-
bemus. Si enim pro corporalī cibi preparatiōe,
& frequenti corporis refectione, qd tamen pau-
lo post cibus vermiū erit, solliciti sumus, quāto
magis studiosi esse debemus ad percipiendū sæ-
pius dignissimū animæ cibum, vitam gratię no-
bis ministrantē. ¶ Quia vero ad eius perceptio-
nem crebrā minus idonei minusq; digni sumus,
Deū proinde rogare debemus, vt per sanctissi-
ma merita sua nos dignos, & ad hoc idoneos fa-
cere dignetur dicendo: ¶ O benedicte Deus, ex
q; intra me per diuinitatem tuā esse dignaris, oro
te humiliter per sanctissima merita tua, vt radia-
re sinas in me, & per me eandē diuinitatē tuam,
faciasq; longe a me, quicquid obicē aliquē gra-

E iij tiae

MARGARITAE EVANG.

et tuæ ponit in me, dignerisq; teipsum sumere
in me ad teipsum in hoc præstantissimo sacra-
mento pro delicijs atq; desiderio tuo, in tam præ-
cipuo & superdignissimo amore, in quali teip-
sum sumpsisti in nouissima coena tua: meq; totū
obsecro transmuta in te, & hoc per merita gau-
diosi spiritus tui, sancte ac dolorosæ animæ tuae,
& sacri vulneratiq; corporis tui, dignerisq; me
vnū facere cū gaudioso spiritu tuo, cum sanctis
lima anima tua, cū glorificato corpore tuo, et cū
diuinitate tua. O quāta dignitas & diuitiae, quia
que amabiles gratiae in hoc precioso thesauro la-
tent, per quē similes angelis efficimur, & cuncta
terrena fastidimus. O quāta gaudia et quāta my-
steria percipit spūs vnitus spiritui diuino. O quā-
tas virtutes & qualē ornatū asseqtur anima, quia
ad eā venire dignatur sanctissima anima Chri-
sti. Qualē deniq; puritatē corpus percipit, quia in
ipsum venit mundissimū illud et gloriosum cor-
pus cū sacratissimo sanguine, mundatq; corpus
nostræ, & liberat nos ab omni delicto, minuitq;
fomitē peccati, & cū tota diuinitate oēs actiōes
animæ nobilitat, cāq; totaliter deiformē facit, et
profunde admodū trahit eā in se, efficitq; vt to-
tus ei mundus amarescat, & eam deniq; illuminat
atq; immutat. Nō enim potest satiare anima
sive cœlū sive terra, sive quicq; aliud præter solū
Deum, quem ipsa intra se habet, & quem ab ea
auferre nec totus præualet mundus. O igitur a-
nimæ mea quia nobili cibo reficeris, illo ipso cerere,
quia cibus est & gloria spirituū supernore. O quia pre-
ciosum thesaurū in terra cōsequeris, & iam qua-
si secura efficeris, fore te hæredem æternæ vitæ.
Deniq; ipsum eius chirographum recipis et lice-
ras cum

LIBER I.

ras cum quinque sigillis .i. cum quinque sacratissi-
mis vulneribus eius, & cū septem signaculis, se-
ptem videlicet sacramentis. Noli ergo, o anima
mea, negligere nobilissimū cibum istum, ne are-
fiat cor tuū, & ne sic deficias, vt in via virtutum
minime progredi possis. Custodi thesaurū hunc
& refrena sensus tuos, ne ociose & indisciplina-
te euagenter. Sic nanque faciendo iugiter intra te
interius Dei sabbatum conseruare valebis.

De firma fiducia in Deum, quæ ex fide na-
scitur. Cap. XXVI.

O Quam beata est anima illa , quæ sperat
in domino, quoniam ipse adiutor & pro-
tector illius est. Dicere em̄ ex sentētia po-
test, quæcunque talis est anima : Dñs illuminatio-
mea et salus mea, quē timebo? Dñs protector vi-
tæ meæ, a quo trepidabo? Et illud: Non timebo
mala, quoniam tu tecum es domine . Itemque:
Quoniam abscondit me in tabernaculo suo, in
die malorum protexit me in abscondito taber-
naculi sui. Et rursus cum Propheta: In vela-
mento alarum tuarum exultabo , adhæsit ani-
ma mea post te , me suscepit dextera tua . Ipsí
vero in vanum quæsierunt animam meam, in-
troibunt in inferiora terræ. O quam vere bea-
ta est anima, quæ de seipsa non præsumit, sed o-
mnem fiduciam atque spem suam in Deo con-
stituit, in meritis videlicet amarissimæ passio-
nis suæ. Hinc ipse dominus ait: Qui credit in
me, flumina de ventre eius fluent aquæ viuæ.
Et: Qui fiduciam habet mei , hæreditabit ter-
ram , & possidebit montem sanctum meum.
Et alibi; Sedebit populus meus in pulchritu-

E iij dñe